

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
školní družina

**„Učíme se, abychom se domluvili
a v životě neztratili.“**

Č. j. CES/1085/2020

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, LIBEREC, ČESKÁ 354,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro školní družinu

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Učíme se, abychom se domluvili a v životě neztratili.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola, Liberec, Česká 354, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Česká 354, Liberec 25, 46312

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Štěpánka Vozková

KONTAKT: 22@zs-vesec.cz

IČ: 64040364

IZO: 102229953

RED-IZO: 600080170

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Liberec

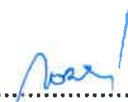
ADRESA ZŘIZOVATELE: nám. Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec 1

KONTAKTY: telefon: 485243111, email: info@magistrat.liberec.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2020

ČÍSLO JEDNACÍ: CES/1085/2020

Mgr. Štěpánka Vozková
ředitel školy

Razítko školy

1. CHARAKTERISTIKA ZÁJMOVÉ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (dále jen ŠD) tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Při přípravě výchovně-vzdělávacího činností zohledňujeme všechny souvislosti, vzájemné vztahy. Při jejich výběru se řídíme věkem a stupněm rozvoje žáků, jejich potřebami, zájmem a cílem výchovy. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Žáci se v družině vzdělávají především na základě vlastních prožitých zkušeností. Činností si prohlubují a rozvíjejí poznatky a dovednosti získané při vyučování. Dáváme žákům dostatek prostoru pro spontánní aktivity. Snažíme se podněcovat radost z učení, touhu poznat nové, získávat zkušenosti, ovládat další dovednosti a tak přispívat k rozvoji osobnosti žáka.

2. CÍLE ŠKOLNÍHO PROGRAMU PRO ZÁJMOVOU ČINNOST

2. 1 Prioritní cíle:

Školní vzdělávací program naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Navazuje na Školní vzdělávací program Základní školy, Liberec, Česká 354p.o. „Učíme se, abychom se domluvili a v životě neztratili.“

Hlavními cíli zájmového vzdělávání – ŠD je vést žáky:

- ke smysluplnému využívání volného času
- k odpovídajícímu výběru vhodných aktivit pro naplňování volného času a k rozvoji své osobnosti
- ke spolupráci v týmu, respektování práce své a práce ostatních
- k utváření a rozvíjení základní manuální zručnosti, vytváření a upevňování pracovních návyků a dovedností

2. 2 Výchovně vzdělávací cíle

Našimi cíli v průběhu zájmového vzdělávání ŠD je:

při pravidelných činnostech:

- aktivní zapojení do výtvarných, kreativních, sportovních a dalších aktivit
- upevnění zájmu o ekologii, historii, apod.
- nacházení aktivit odpovídajících věku a zájmům jako prevence sociálně patologických jevů
- zapojení do organizované činnosti podle vlastních zájmů
- podpora čtenářských aktivit
- využívání získaných poznatků z jednotlivých činností
- platné začlenění do společnosti
- vytváření příjemné atmosféry v týmu

při příležitostných akcích:

- účelné trávení volného času
- rozvíjení pohybu, uvolnění, relaxace
- vyhledávání informací a jejich praktické využití
- vyjádření vlastních pocitů
- posilování vztahu mezi rodiči a dětmi
- rozvíjení citových vztahů

při odpočinkových činnostech:

- využití sportovních aktivit k posílení organismu
- návlek uvolňovacích a relaxačních cviků
- posílení smyslu pro tým při organizovaných hrách
- uplatňování a prosazování vlastního názoru při besedách

při spontánních aktivitách:

- účelné vyplňování času při ranní a koncové družině
- vybudování přechodu mezi klidovými a pravidelnými činnostmi v průběhu dne
- vybírání vhodných činností

při individuálních aktivitách:

- využití znalostí a dovedností v rodině, prezentace práce školní družiny
- podpora spolupráce mezi rodinou, školní družinou a školou
- zapojení rodičů do programu volného času dětí

při hrách:

- využití možností zážitkové a prožitkové pedagogiky
- působení na děti s poruchami chování výběrem tematických a didaktických her
- rozvíjení smyslu pro čest, zodpovědnost, tým
- podpora schopností přijímat výhru, porážku
- zapojení dětí se sociálním znevýhodněním
- odstraňování náznaků posměchu, šikany
- vedení ke vzájemné toleranci

při přípravě na vyučování:

- procvičování a upevňování znalostí, rozvoj dovedností
- využívání didaktických her, tematických vycházek, apod.
- vytváření vhodných návyků při vypracování domácích úkolů

2. 3 Klíčové kompetence

Vzdělávací program zájmového vzdělávání školní družiny po celé vzdělávací období posiluje a rozvíjí klíčové kompetence dětí. Protože jednou činností posilujeme více kompetencí, jde o působení komplexní. V průběhu zájmového vzdělávání podporujeme rozvoj těchto klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- jasně stanovujeme cíle každé činnosti
- nabízíme možnosti k získávání informací z různých pramenů a zdrojů
- podporujeme žáky k vybírání a využívání vhodných postupů, hledání odpovědi, hledání cest a způsobů řešení
- poskytujeme prostor k samostatnému plánování a organizaci vlastního učení

- vedeme žáky k hodnocení svých výkonů, reflexi vlastního pokroku
- vybízíme k prezentaci výsledků

Kompetence k řešení problémů:

- umožňujeme identifikovat problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vybízíme k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- směřujeme žáky k promýšlení a plánování, řešení problémů
- směřujeme žáky k využívání získaných znalostí při hledání různých variant řešení
- poskytujeme prostor pro originální řešení a individuální postupy

Kompetence komunikativní:

- dáváme prostor k vyjádření vlastních pocitů při prožitcích
- vedeme žáky k schopnosti poslouchat a interpretovat slova, naslouchat a porozumět tématům
- vytváříme příležitosti k zapojení se do diskuze, argumentaci a prezentaci svých názorů
- dbáme na dodržování zásady naslouchat druhým, respektovat jejich myšlenky

Kompetence sociální a personální:

- podporujeme práci v týmu, chápání a respektování postojů a názorů druhých, utváření příjemné atmosféry v týmu
- vybízíme žáky k přijímání kompromisů, respektování dohodnutých pravidel
- dáváme prostor k hodnocení své práce i práce druhých, podporujeme pocit zodpovědnosti za výsledky své i celého týmu
- podporujeme orientaci ve volnočasových aktivitách
- dáváme prostor k výběru odpovídající zájmové činnosti žáků.

Kompetence občanské:

- upřednostňujeme a prosazujeme vytváření návyků pro udržení zdravého životního stylu
- seznamujeme žáky správy a povinnostmi dítěte; posilujeme právní vědomí dětí při práci
- spoluvytváříme hodnotový systém žáků, vedeme je k porozumění pravidlům, řádům, společenským normám a k jejich respektování
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi, kulturním a historickým dědictvím, vedeme je k úctě, ochraně a respektu k nim
- zařazujeme výukové programy, ve kterých se žáci učí chápat ekologické souvislosti

Kompetence pracovní:

- podporujeme radost z dobře vykonané práce
- rozvíjíme schopnost plánování a organizace pracovního postupu
- motivujeme k uplatňování znalostí a dovedností při svém dalším rozvoji, přípravě na budoucí povolání
- dáváme prostor pro prezentaci výsledků práce žáků v prostorách školy
- nabízíme možnosti k získávání znalostí a zkušeností i mimo vzdělávací zařízení

3. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání je zpracován pro žáky 1. stupně základní školy, tj. 1. – 5. ročník v cyklu jednoho školního roku.

4. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

V zájmovém vzdělávání se uplatňují následující formy vzdělávání:

- pravidelná činnost
- příležitostné akce – dle ročních období (*např.: moštování, putování se světýlky*)
- odpočinkové činnosti
- spontánní aktivity
- individuální aktivity
- hry
- příprav na vyučování

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ OKRUHY -Člověk a jeho svět

Místo kde žijeme

Rozhovory na téma můj domov, moje rodina
Kreslení pokojíčků, členů rodiny
Seznámení s budovou školy a blízkým okolím, bezpečná cesta do školy, školní řád a řád školní družiny
Orientační hry po budově školy
Důležitá místa v obci (zdravotní středisko, policie, pošta, knihovna...)
Historické památky
Orientace v mapě města
Dějiny a významné památky našeho regionu
Zvyky našeho kraje
Hlavní město Praha
Česká Republika,
Evropa, svět –rozdíly, zajímavosti
Vědomostní kvízy

Lidé kolem nás

Vytváření pozitivního prostředí ve ŠD – vztahy se spolužáky, ohleduplnost, tolerance, respekt
Základy slušného chování – stolování, dopravní prostředky, pozdrav
Úcta k sobě samému, druhým a starším
Lidské vlastnosti
Lidé s různými poruchami
Kultura soužití v jiných zemích, srovnání (využití denního tisku)
Práva a povinnosti, základní lidská práva, práva dítěte, řád ŠD a školy
Osobní a společné vlastnictví

Lidé a čas

Denní režim

Orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost – časová osa, plánování

Členění roku na roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny

Narozeniny a výročí v rodině

Význam lidových tradic – Velikonoce, Vánoce, Masopust, pálení čarodějnic...

Rozmanitost přírody

Pozorování změn v přírodě, dle ročního období

Péče o pokojové rostliny

Využití přírodnin k výtvarné činnosti

Den a noc

Fauna a flora na ostatních kontinentech

Ochrana živočichů a rostlin

Sběr papíru

Třídění odpadu doma i ve škole

Ekologické katastrofy, živelné pohromy (záplavy, sucha...)

Člověk a jeho zdraví

Základní hygienické návyky, udržování pořádku

Odpočinek a relaxace

Životospráva a pohyb – zdravý životní styl

Stravovací návyky, jídelníček

Sportovní a pohybové hry,

Prevence úrazů

První pomoc

Důležitá telefonní čísla

Prevence sociálně – patologických jevů (alkohol, drogy, kouření)

Vzdělávací program má dlouhodobý charakter. V rámci tohoto programu je tvořen roční tematický plán práce.

ROČNÍ TEMATICKÝ PLÁN

Máme zpracované 3 tematické plány/programy/, kterými by měli žáci projít během celého pobytu ve školní družině od 1. -5. třídy.

1. třídy – Z pohádky do pohádky

Každý měsíc máme jednu motivační pohádku a děti tematicky tvoří, zpívají, hrají divadlo/různé scénky/, tančí, sportují, závodí, hádají hádanky, luští rébusy, sbírají přírodniny..... do tabulky sbírají bodíky, které na konci měsíce vyhodnocujeme.

Příklad : ZLATOVLÁSKA

-čtení pohádky, vyprávění,

-ilustrace

-společné hodnocení a výběr nejhezčích obrázků

-labyrint -kudy vede cesta ke Zlatovlásce

-hádanky

- výroba lodiček z kůry a korkových špuntů, pouštění na Mlýnském rybníku
- sbírání poztrácených perel na louce
- soutěž týmů na čas-navlékání korálků
- soutěž týmů-putování za živou a mrtvou vodou
- stopovaná, voda ukrytá jako poklad
- hledání té pravé Zlatovlásky -se zavazanýma očima
- dobré skutky -úklid dětského hřiště, hrabání zahrady ...
- písničky z pohádky -Zlatovláska -zpěv s kytarou , dramatizace
- tanec -pochod vojenské gardy-porozumění řeči zvířat -jak si povídají, jak „mluví“, předvádění, pantomima, poslech audio nahrávek ...

2. třídy -Putování s indiány

Hlavním cílem je seznamování dětí se způsobem života jiných kultur, rozvoj komunikativních dovedností a tvořivosti, úcty k životu ve všech jeho formách, posilování smyslového vnímání, utváření pocitu sounáležitosti se světem, přírodou a lidmi.

Motto: „Život je plný překážek, ale jen ten, kdo se při prvním neúspěchu nevzdává a neustále na sobě pracuje, něčeho dosáhne.“

Příklad : LISTOPAD-MĚSÍC PADAJÍCÍHO LISTÍ

Motto –Pořádně se dívat stačí, abys poznal, co znak značí
Pamatuj : Vyřčené slovo a vystřelený šíp nelze vrátit.

- symboly a jejich poznávání –indiáni používali celou řadu značek, symbolů a znaků.
- začátek podzimu –změny v přírodě –pozorování
- moudrá hlava –indiánské písmo, značky, šipky
- hbité tělo – koloběžky
- podzimní pavučina –prolézání-opičí dráha –na čas
- indiánský běh
- přesná trefa –hod na cíl
- taškařice zpěvu a těla –píseň –Indián lesů pán
- šikovné ruce –výroba chrastítek –hudební nástroj
- podzimní listí -barvy podzimu –klovatina

3.třídy – 5. třídy–Řemesla / povolání /

Děti se seznámí v průběhu roku s devíti různými zaměstnáními-zdokonalí se v různých dovednostech a vědomostech (*prezentace před celou skupinou, vyhledávání informací, práce v týmu i jako jednotlivec, komunikace*)

- dozví se spousty zajímavostí ze světa zvířat, a rostlin
- díky kartám s hodnocením budou děti tlačeni k lepším výsledkům a zdravé soutěživosti

Příklad: ŘÍJEN - KUCHARĚ

- výrobek – obložená mísa
- vytvoření jídelníčku na týden
- složení potravin – zdravá výživa

-hry – lečo, nákupy, objednávky

-trénování paměti

Projekt : základy stolování, chování u stolu – v jídelně

- TV - číšník – překážková dráha

-hodnosti : pomocník, přípravář, kuchař, šéfkuchař

Jednotlivé měsíční plány jsou přílohou v třídních knihách jednotlivých oddělení.

6. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Naší snahou je vytvoření klidného a příznivého sociálního prostředí, poskytnutí činností vycházejících ze zájmu žáků s ohledem na věkovou přiměřenost, ochranu dětí před násilím, šikanou a dalšími sociálně patologickými jevy. Podílíme se na životě školy a každé důvodné podezření na ubližování dítěti okamžitě řešíme s třídním učitelem, rodiči žáka, případně za účasti vedení školy a výchovného poradce. Patřičnou péči věnujeme také žákům se speciálními vzdělávacími potřebami i žákům mimořádně nadaným. V těchto případech vycházíme z úzké spolupráce s třídním učitelem a výchovným poradcem. Činnost školní družiny zahrnuje i práci s dětmi se zdravotním postižením a se sociálním znevýhodněním.

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí zajišťujeme :

-klidné a podnětné prostředí

-zařazujeme relaxaci, relaxační cvičení / děti mají možnost odpočinku podle vlastních potřeb/ -pravidelně provádíme individuální nebo skupinovou práci v činnostech hudebních, výtvarných, pracovních apod.

-respektujeme tempo a individuální možnosti každého dítěte

-vedeme děti k dodržování zrakové a sluchové hygieny (*důležitá je i pomoc při sebeobsluze*)

-využíváme vhodné technické a didaktické pomůcky

7. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

O přijetí žáka rozhoduje na základně řádně vyplněného zápisního lístku ředitel školy. Součástí zápisního lístku je písemné sdělení zákonných zástupců žáka o rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka ze školní družiny.

a)Kritéria pro přijetí dětí do školní družiny jsou v souladu s vyhláškou 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění.

b)Kapacita školní družiny je 210 žáků.

c)Děti budou přijímány do naplnění stanovené kapacity.

d)Děti jsou rozděleny do 7oddělení, z nichž se každé naplňuje do 30 dětí.

e)O přijímání dětí do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě vyplněných náležitostí v písemné přihlášce a splněných kritérií pro přijetí.

Na docházku do školní družiny není nárok. Při rozhodování o přijetí dítěte do školní družiny v Základní škole, Liberec, Česká 354, p.o. bude ředitelka školy

brát v úvahu důležitost jednotlivých kritérií ve výše uvedeném pořadí a) až f), ostatní žádosti budou posuzovány individuálně podle závažnosti.

8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Herny jsou uzpůsobeny a vybaveny tak, aby účelně vyhovovaly potřebám žáků. Každá herna i třída má odpočinkový koutek s kobercem a pracovní prostor se stoly a židlemi, určený k malování a tvorbě rukodělných výrobků. K základnímu vybavení herny patří společenské hry, stavebnice, hračky, příruční knihovnička, sportovní náčiní a audiotechnika. Máme také k dispozici interaktivní tabule. Využíváme vybavení speciálních učeben a tělocvičen. Na školní zahradě máme herní prvky, zahradní nábytek, dětské trampolíny a volejbalové hřiště s umělohmotným povrchem.

9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Vychovatelé splňují předpoklad pro výkon své činnosti dle zákona číslo 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších změn. Vychovatelé se v rámci dalšího vzdělávání pedagogů účastní kurzů a seminářů a také v rámci samostudia přispívají k dalšímu prohlubování své kvalifikace.

Profil vychovatele/ky:

- Má vysokou míru empatie a dovede projevovat vřelý vztah k účastníkům činnosti (žákům).
- Umí vytvořit příznivé sociální klima, umí efektivně jednat s účastníky.
- Zná a umí řídit širokou škálu různých zájmových aktivit přiměřených věku účastníků.
- Má organizační schopnosti, umí navozovat a motivovat široké spektrum rekreačních a zájmových činností.
- Dokáže vybranými aktivitami v účastnících činnosti vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti.
- Má právní vědomí.
- Zná bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činnosti.

10. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Poplatky za školní družinu se řídí podle vyhlášky o zájmovém vzdělávání. Výši poplatku stanovuje ředitel školy. Poplatky se hradí ve dvou splátkách, za období září – prosinec, leden – červen a to buď hotově na sekretariátu školy nebo bankovním převodem. Zproštění žáka od poplatku za školní družinu je možné po podání příslušné žádosti zákonným zástupcem žáka do rukou vedoucí vychovatelky po předešlém schválení sociálním odborem příslušného MÚ.

Herny jsou uzpůsobeny a vybaveny tak, aby účelně vyhovovaly potřebám žáků. Každá herna i třída má odpočinkový koutek s kobercem a pracovní prostor se stoly a židlemi, určený k malování a tvorbě rukodělných výrobků. K základnímu vybavení herny patří společenské hry, stavebnice, hračky, příruční knihovnička, sportovní náčiní a audiotechnika. Máme také k dispozici interaktivní tabule. Využíváme vybavení speciálních učeben a tělocvičen. Na

školní zahradě máme herní prvky, zahradní nábytek, dětské trampolíny a volejbalové hřiště s umělohmotným povrchem. Vybavení pro potřeby zájmového vzdělávání se pravidelně obnovuje a doplňuje.

11. PODMÍNKY BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáka je součástí všech činností školní družiny. Pravidla chování žáků a bezpečnost při pobytu ve školní družině jsou stanovena ve vnitřním řádu ŠD a zároveň jsou součástí dalších vnitřních řádů učeben a prostor, které školní družina ke své práci využívá. Vychovatelky ŠD soustavně vyhledávají a spolu s vedením školy vyhodnocují a odstraňují možná rizika vzniku úrazů žáků. Všechny prostory školní družiny odpovídají platným bezpečnostním normám.

12. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program vydává ředitelka školy a je zveřejněn elektronicky na webových stránkách školy.